

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
76 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2016

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
18 – 22 квітня 2016 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Л. В. Агунова

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б. В., д-р техн. наук, професор

Заступник голови

Капрельянц Л. В., д-р техн. наук, професор

Члени колегії:

Амбарцумянц Р. В., д-р техн. наук, професор
Безусов А. Т., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л. Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О. І., д-р техн. наук, професор
Жигунов Д. О., д-р техн. наук, доцент
Іоргачева К. Г., д-р техн. наук, професор
Коваленко О. О., д-р техн. наук, ст. наук. співробітник
Крусір Г. В., д-р техн. наук, професор
Мардар М. Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В. І., д-р техн. наук, професор
Осипова Л. А., д-р техн. наук, доцент
Павлов О. І. д-р екон. наук, професор
Плотніков В. М., д-р техн. наук, доцент
Савенко І. І. д-р екон. наук, професор
Тележенко Л. М. д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н. А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О. Б., д-р техн. наук, доцент
Хобін В. А., д-р техн. наук, професор
Хмельнюк М. Г., канд. техн. наук, доцент
Станкевич Г. М., д-р техн. наук, професор
Черно Н. К., д-р тех. наук, професор

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ПРОБЛЕМИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Бондаренко С. А., канд. економ. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій

Процес управлінської діяльності на підприємстві, яке знаходиться в певному зовнішньому оточенні, спрямований на забезпечення стабільності його функціонування, фінансової рівноваги і регулярного отримання прибутку, а також можливості виконання поставлених цілей і завдань, здатності його до подальшого розвитку і вдосконалення на різних стадіях життєвого циклу. Дане визначення розглядає процес управління як безперервний, що враховує зміну стану підприємства і забезпечується системою менеджменту.

Для сучасної системи менеджменту виноробних підприємств є характерними такі особливості, які ускладнюють управлінський процес:

— наявність функціонально-орієнтованої моделі управління, заснованої на функціональній спеціалізації. Зайва спеціалізація і деталізація функцій знижує міжфункціональні взаємодії, відособлення структурних підрозділів порушує комунікації, внаслідок чого ускладнюється структура управління, знижується їх гнучкість, зростає бюрократизація. Планування і облік ресурсів зводиться до їх розподілу, закріпленню за певними функціями і структурними підрозділами і контролю витрат ресурсів. Управлінський облік на таких підприємствах будується на основі традиційної системи бухгалтерського обліку або підмінюється нею. Такий підхід не цілком коректний, оскільки бухгалтерські дані аналізуються з інших позицій. Це не сприяє створенню бази для прийняття коректних управлінських рішень.

— відсутність повноти і недостатність інформації, яка б забезпечувала прийняття раціональних оперативних управлінських рішень і здійснення необхідних коригуючих дій. У результаті немає прозорості управлінського обліку, відсутня оперативність, повнота і достовірність інформації, узгодженість цілей. Все це унеможливує забезпечення результативності системи менеджменту без належного вдосконалення діючої системи управління підприємством на принципово нових концептуальних засадах.

Перспективним напрямом, що дозволяє досягти цієї мети, є концепція процесно-орієнтованого управління (ABM або Activity-Based Management) [1 — 3], принципова відмінність якої полягає в тому, що в управлінні кардинально зміщується фокус уваги з функцій на процеси діяльності. Це дозволяє головний акцент у сфері управління ресурсами підприємства поставити на види діяльності, в процесі яких створюється додана вартість, а не на розподілі ресурсів. По суті, створюються реальні умови управління не тільки доданою вартістю, а й процесом її створення. Важливою перевагою процесного підходу до управління є те, що він ґрунтується не на функціональній, а на горизонтальній декомпозиції, яка дозволяє на основі чіткого визначення сукупності процесів та їх взаємозв'язку досягти поставлених завдань без дублювання функцій і зайвих зусиль, витрат і затримок [4]. В ДСТУ ISO 9001:2000 зазначено, що «... основною метою процесного підходу до управління є трансформація традиційного функціонального менеджменту (менеджмент діяльності, підрозділів, працівників тощо) у менеджмент бізнес-процесів» [5].

Як об'єкт управління в концепції ABM розглядаються процеси діяльності (бізнес-процеси). Мережа процесів діяльності і процесів управління утворюють основу системи ABM, що включає в себе важливі управлінські інструменти: процесно-орієнтоване бюджетування (ABB або Activity-Based Budgeting) і збалансовану систему оціночних індикаторів (BSC або Balanced Scorecard). На основі ABB в контексті ABM забезпечується оперативне планування і контроль, а за допомогою BSC досягається узгодженість з цілями підприємства, тобто реалізується рівень стратегічного управління ABM. Відповідно до цього, розглянуту концепцію можна представити у вигляді сполучної ланки різних процесно-орієнтованих стратегій: ABB — ABM — BSC. Концепція ABM більшою мірою містить організаційний контекст, ніж обліковий. Формування системи менеджменту на основі концепції ABM слід

розглядати як організаційну методологію, яка спонукає підприємство до організаційних трансформацій і змін. Найбільш складним і трудомістким етапом є саме організаційне проектування створюваної системи менеджменту, а саме, моделювання процесної структури та архітектури процесно-орієнтованого управління виноробним підприємством.

Організаційне проектування системи менеджменту, відповідно до логіки АВМ, необхідно здійснювати в такій послідовності:

- уточнення і деталізація цілей підприємства (модель цільового управління);
- розробка функціональної моделі підприємства (структура бізнес-функцій);
- ідентифікація та опис контрольованих бізнес-процесів підприємства;
- визначення меж, клієнтів, власників та видів процесів;
- опис процедур процесів — того, як підприємство виконує бізнес-функції;
- діагностика та опис властивостей контрольованих процесів;
- визначення послідовності контрольованих процесів та їх взаємозв'язок, з урахуванням властивостей процесів (формування процесної структури);
- вибір показників, що відповідають властивостям контрольованих процесів;
- узгодження показників процесів з цільовими показниками підприємства на основі BSC і за допомогою стратегічних карт;
- формування моделі АВВ на основі узгодженої з цілями підприємства процесної структури;
- опис організаційної моделі: місце виконання бізнес-функцій і процесів, визначення фаз реалізації бізнес-функцій;
- виділення ролей, що відповідають за те, хто виконує процеси в рамках організаційної моделі;
- побудова бізнес-моделі підприємства;
- розробка та затвердження регламентів моделі системи менеджменту, що встановлюють зв'язок між ключовими питаннями: що, де, як, де, коли і хто.

Таким чином, для управління розвитком підприємств виноробної галузі вважається доцільним використання саме процесного підходу, оскільки він забезпечує збалансованість та взаємоузгодженість всіх процесів, функцій та видів діяльності. Виходячи з цього, регулювання розвитку галузі на основі процесного підходу потребує визначення пріоритетних бізнес-процесів, за якими здійснюватимуться певні зміни у діяльності виноробних підприємств.

Список літератури

1. Bourne, M. *The Strategy Focused Organization* [Text] / M. Bourne, P. Bourne. — Boston, Harvard Business School Press, 2001 – P. 212-218.
2. Davenport, T. *Process Innovation: Reengineering Work through Information Technology* [Text] / T. Davenport. — Boston, Harvard Business School Press, 1993. – 336 p.
3. Hammer, M. *Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business Revolution* [Text] / M. Hammer, J. Champy. — New York: Harper Business, 2001. – 257 p.
4. Лукьянова, Е. Ю. Формализация задачи внедрения процессно-ориентированного менеджмента на винодельческих предприятиях Украины [Текст] / Е. Ю. Лукьянова // *Агросвіт*. — 2010. — № 12. — С. 23—29.
5. Системи управління якістю: вимоги. ДСТУ ISO 9001:2000 – [Чинний від 2001–04–01]. К.: Держстандарт, 2001. – 25 с. – (Національні стандарти України).

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ КРИЗИ	
Шалений В. А.	263
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕХНОГЕННОГО ВПЛИВУ НА РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОСИСТЕМИ	
Вігуржиська С. Ю., Колесник В. І.	265
ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ	
Фомічова К. Б.	266
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС — ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	
Крупіна С. В.	268
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
Шешеловський М. І.	270
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	
Кордзая Н. Р., Єгоров Б. В.	271
ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ BRC, IFS У ТОРГІВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	
Мардар М. Р., Устенко І. А., Кручек О. А.	273
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КАШ МИТТЄВОГО ПРИГОТУВАННЯ У ХАРЧУВАННІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	
Мардар М. Р., Статєва М. С.	275
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО АГРОМАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г. М.	276
БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Бондаренко С. А.	278
ВПЛИВ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ У ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ НА РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Мартієнко А. І.	280
ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ПЕРЕДУМОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОНФЛІКТІВ У ТРУДОВОМУ КОЛЕКТИВІ	
Удовиця О. Ф.	282
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИНОГРАДАРСТВІ	
Каламан О. Б.	283
РОЗРАХУНОК ПАРАМЕТРІВ ПОТОКОВО-ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ СКЛАДІВ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Чабаров В. О., Неделков О. В.	285
ПРОДОВОЛЬЧА ПРОБЛЕМА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ткачук Т. І., Павленко Г. М., Чернушенко І. О.	287
ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ БЕЗПЕКИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	
Руммо В. В.	288
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА: УЯВНА І РЕАЛЬНА	
Буряченко М. В.	289
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	
Буряченко М. В.	290

СЕКЦІЯ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКО-АКСІОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ	
Лар'яновський І. С.	292
ІДЕАЛ ТА ІДЕАЛЬНЕ В СТРУКТУРІ САМОІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Стояно О. О.	294
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
Орлова В. О.	295
СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНО-ПРАВОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ: ПРОБЛЕМА ЕФЕКТИВНОСТІ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ	
Осадча І. А.	297
МАТЕРІАЛИ АРХІВІВ УСБУ ТА ДАОО — ОСНОВНА ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ІСТОРІЇ ПОЛІТИЧНОГО ТЕРОРУ В ОДЕСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ У 1920 р	
Шишко О. Г.	299
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ	
Бородін В. М., Максимчук Б. В.	301

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
76 наукової конференції
викладачів академії**

Головний редактор акад. Б. В. Єгоров
Заст. головного редактора акад. Л. В. Капрельянц
Відповідальний редактор акад. Г. М. Станкевич
Укладач Л. В. Агунова